

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.



Leto XXII.

V Celovcu, 15. oktobra 1903.

Štev. 42.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

za celo leto 4 krome (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.



Boj zoper ravnopravnost!

Kakor v vojski, kadar nenadno in nepričakovano zagromi prvi sovražni top, tako se tudi sedaj pri nas, v največji naglici alarmira ves tabor nemško-nacionalne vojske v boj zoper pravice našega národa, zoper ravnopravnost slovenskega jezika v deželi. Že star pregovor pa pravi, da naglica ni dobra; postopanje nemško-nacionalnih vojskovodij znova potrjuje to resnico. Ta gospóda je kakor tista žival, ki se ji ne sme pokazati rdeče rute; brez premisleka jo vdari proti domnevnomu sovražniku, pa naj bo naskok še tako nesrečen in smešen.

Človek res že ne vé, ali bi se smejal kolzecem, ki jih nemško-nacionalni kolovodje v zadnjih dneh prevračajo, ali pa bi se zjokal nad nevednostjo in neumnostjo njih in tistih duševnih beračev, ki z odprtimi ustmi občudujejo te saltomortale v nemško-nacionalnem cirkusu. Edino ene tolažbe jim ne moremo odreči, te namreč, da so jim nebesa zagotovljena po svetopisemskem izreku: Blagor revnim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo!

Na čelu bojni četi je prijahal advokat dr. Franc Luggin, ki je zoper našega prvoboritelja g. dr. Brejca z vso spodobno resnostjo zavihtel bojno kopje v obliki papirnate pritožbe, ki jo je vložil na predsedništvo deželnega sodišča. Mož s to pritožbo dela odločno konkurenco doseďanjemu kron-juristu pangermanske stranke, kajti ustrelil je kozla že v naslovu pritožbe. Pritožbe zoper jezikovno nepravilno postopanje kakega okrajnega sodišča ne gredó na deželno, temveč na višje deželno sodišče, g. dr. Luggin! To bi pa vendar-le morali vedeti! Sicer pa ima vsakdo neoporečeno pravico, blamirati se. Dosegel pa je klub temu dr. Luggin, da je kar čez noč postal slaven mož; zato skrbi nemško-nacionalni aparat za slepljenje in beganje nerazsodnega občinstva.

Dr. Luggin se namreč ni zadovoljil s tem, da je izročil svojo vlogo deželnemu sodišču, marveč jo še mokro izročil nemškemu listom, ki so se strastno vrgli na njo in jo zdaj obdelujejo — po svoje! Tudi s tem častihlepni dr. Luggin še ni bil zadovoljen; poslal je svojo vlogo tudi mestnemu odboru celovškemu. Vemo sicer, da imajo celovski mestni očetje pravico, streljati različne kozle, da imajo pa tudi pravico, razsojati ali sploh kaj govoriti o jezikovnih vprašanjih, to nam je bilo doslej res neznano! In v mestnem zboru se je župan Neuner, ki se ináče tresse pred lastnimi svojimi somišljeniki, razkoračil kakor petelin na gnoju in ropotal zoper „tuje vsiljence“. Vso stvar so dali „Rechtsausschussu“, ki je o stvari poročal dne 13. t. m.

A z vsem tem nemška klika ni zadovoljna. Tudi v deželnem zboru je stavil znani „Südmarkovec“ Maks Burger predlog, naj isti izreče svoje „ogorčenje“ nad slovenskim uradovanjem. Predlog nosi 28 podpisov. Res čedna gospoda je to! Oni, ki so poklicani, da sklepajo o novih postavah, protestirajo zoper to, da imajo državne osnovne postave še kaj veljave! Pridružila se je dalje celovška trgovinska zbornica (!), ki hoče menda s tem povzdigniti koroško obrt in trgovino.

„Freie Stimmen“ in drugi listi so objavili dolg članek, v katerem hočejo dokazati, da Slovenec na Koroškem nima pravice do obstanka, da Korošci „nove slovensčine“ ne razumejo! — Taka budalost obsoja samo sebe! Da bi se na take budalosti ozirali, da bi se od nadute predrznosti gotove klike dali strahovati oni, ki jim gré sveta dolžnost, varovati zakone in pravo, — upamo, da tudi v Avstriji še ni mogoče!

Slovenci, na Vas je sedaj, da se tudi oglasite, da zahtevate odločno svoje pravice in da se — varuje postava!

Za kaj se toži Slovenca!

O izidu razprave, ki se je pred kratkim pri deželnem sodišču vršila zoper našega rojaka g. dr. Hudelista, smo že kratko poročali. Stvar pa je taka, da ji moramo posvetiti malo več pozornosti radi tega, ker meče naravnost bengalično luč na naše sodne razmere.

G. dr. Hudelist je bil tožen radi prestopka po § 359 kaz. zak. raditega, ker je na predvečer godu sv. Cirila in Metoda na svojem vrtu v Velikovcu spuščal rakete najmanjše velikosti. Te rakete so baje spravile Velikovec v strašno nevarnost, da se zažgé. Razprava pred velikovskim sodiščem je pokazala, da se hoče dr. Hudelista na vsak način obsoditi. Dr. Hudelist se je zagovarjal, da so bile raketice, ki jih je on užgal, čisto majhne, takozvane „Zimmerraketen“, da jih je spuščal od svoje hiše proč v dravski graben, kjer bi se bila mogla vžgati k večjemu Drava sama, da so rakete šle komaj 15—20 m visoko, da je vrhutega deževalo, tako da so bile vse strehe mokre! Kake nevarnosti radi ognja v tem dejanju ne bi mogle videti niti najstrahopezljivejše babe. Velikovski sudac pa — oni nacionallec, ki je zadnjič v Rožku poteptal temeljni zakon o jezikovni ravnopravnosti — se ni dal potolažiti. Rekel je, da mora zvedenec določiti, če je bila kaka nevarnost ali ne. Poslali so torej nekega velikovskega zvedenca, da si na vrtu dr. Hudelista ogleda, je-li bila nevarnost ali ne. No, zoper to bi na vse zadnje ne ugovarjali, ker smo v Avstriji vajeni gledati tudi mlade novodobne uradnike z mogočnimi kitajskimi cofi. To pa, kar se je potem godilo, pa ne gre več na rovaž tega cofa, to zasluži pa že drugačno ime.

Ko si je namreč dotični zvedenec kraj in ves položaj ogledal in ko se je izjavil, da o kaker nevarnosti ognja niti govora biti ne more, pa se je sodniku bliskoma zasvetilo, da ta zvedenec ni pravi, ampak da je za to reč treba zvedenca iz Celovca. Kaj naj pa porečemo k takemu postopanju? Ali veste, s kakim izrazom se tako postopanje po pravici označuje? — Priti je torej moral zvedenec iz Celovca in ta je — kajpada — po dolgem mučnem zvijanju vendarle našel, da so ravno one male raketice, kakoršne je rabil dr. Hudelist, strašno nevarne, in sicer mnogo bolj nevarne, kakor vsake druge. To pa to, si je mislil g. sodnik, in obsodba dr. Hudelista je bila gotova, dasi je zdrava pamet nasprotno govoriti morala.

Zoper to salam. nsko sodbo je g. dr. Brejc, ki se je med tem k nam preselil, napravil priziv in svoji pritožbi priložil tudi zvedeniško mnenje nekega uglednega pirotehnika iz Gradca, ki je jasno in določno izjavil, da takozvane „Zimmer- ali Knallrakete“ niso niti najmanjše nevarne, ker imajo samo toliko smodnika v sebi, da se razpočijo, a v istem hipu zopet ugasnejo, torej ničesar užgati ne morejo. — Vzklicna razprava v Celovcu bila je zelo zanimiva radi tega, ker je državni pravdnik popolnoma pritegnil zagovoru dr. Brejca, da o kaker nevarnosti ognja ni moč govoriti — dr. Hudelist je bil seveda oproščen; a zanimiva je bila ta razprava še iz drugega vzroka. Dr. Brejc je namreč v svojem zagovoru razkril čudno dejstvo, da se radi metanja raket toži samo Slovenca dr. Hudelista, da se pa ne toži onih nemških nacionalcev, ki so že mnogokrat prej in tudi še v zadnjem času ob svojih nacionalnih slavnostih v Velikovcu zažigali prave velike rakete tako, da so sredi mesta na tla padale! Zlasti je poudarjal, da je žandarmerija ravno ob priliki, ko je vodila obširne poizvedbe zoper g. dr. Hudelista, dognala in sodišču v svojem poročilu tudi naznanila, da je ob tistem času tudi trgovec Berger rakete užgal in sicer tako, da so prav v mesto letele — vendar tožil ga ni nihče, kakor tudi drugih velikovških hajlovcev ne!

Pa naj reče kdo, da se oblasti za nas Slovence ne zmenijo, da nas zanemarjajo in prezirajo! Ravno nasprotno je res; toliko pozornosti se ne posvečuje nikomur, kakor nam — kadar bi se nas

moglo kje vjeti in pritisniti! Različnost postopanja proti dr. Hudelistu - Slovencu in Bergerju - Nemcu pa si bomo dobro zapisali v svojo spominsko knjigo. Čez sedem let vse prav pride! Dr. Höflerju pa privoščimo še več takih blamaž!

Dopisi.

Djekše. (Požar.) V Kneži je nedavno pogorela lesena hiša Florijana Ebnerja. Slučajno so bili na Kneži takrat vojaki, ki so zabranili, da se ni vnel tudi hlev in skedenj, ki je prav blizu hiše. Sumi se, da je zažgala zlobna roka. Škode je okrog 5000 K.

Jesenice. (Pogreb.) V nedeljo 27. septembra smo imeli tukaj ginljiv pogreb našega rojaka in prijatelja, g. Antoniča iz Borovelj. Zbralo se je ogromno število pogrebcev Korošcev in tudi drugih njegovih prijateljev, katerih je pač blagi in ljubeznivi pokojnik mnogo imel; lahko rečemo: kdor ga je le poznal, ga je tudi ljubil. Žalostno in pretresujoče je bilo gledati štiri male otročiče in plakajočo ženo.

Malošče. („Südmarka“.) „Vzemimo denar, kjer ga dobimo in najdemo“, tako in enako so govorili nekateri tukajšnji ljudje, ko je slavna „Südmarka“ pogoreli Maloški šoli 1000 K na ponudbo postavila. Ako bi to načelo obveljalo, „le vzemimo denar, kjer ga dobimo“, bi skoraj še, kakor socialisti v resnici mislijo, lahko pravico zadobili, tudi potrkati na polne blagajne judovskih milijonarjev in drugih velikih bogatinov. Tam bi zlata in denarja le veliko, veliko preveč našli, več kakor bi ga sami želeli! Sedanjí ljudje večinoma denar za svojega Boga imajo in mislijo, da denar je vse-mogočen, vse zamore storiti. Toda hvala našemu krajnemu šolskemu svetu v Maloščah, da so moške vkljub veliki vabljivosti, pri dotični seji to velikodušno ponudbo „Südmarka“ odklonili. Pokazali so, da značajni slovenski možaki med nami še niso popolnoma izumrli. Zakaj brez znane politične kupčije „Südmarka“ med nas Slovence gotovo ne bode denarja trosila. Vsak navadni človek pa bi po svoji domači hišni pameti mislil, zakaj pa „Südmarka“ najprej svojim nemškim rojakom na pomoč ne priskoči? Saj imamo tudi v pristno nemških krajih marsikaterih denarja potrebnih šol! Tamkaj naj „Südmarka“ svojo darežljivo ljubezen pokaže in žela bode gotovo povsod zaslužen hvalo!

Podkloster. Podružnici „Schulvereina“ in „Südmarka“ — v prvi vrsti kajpak učitelji, so začeli prirejati „nemške večere“, na katerih se hočejo večinoma rojeni Slovenci pri pivu in vinu navduševati za nemštvo. Prvi tak večer so imeli dne 3. t. m. Govoril je, kakor poročajo nemški listi, g. Vinko Schumy — slovenski potovalni učitelj kmetijske družbe, — o postanku ver (religij) in dokazoval, da so tudi veroizpovedanja kakor vse drugo na zemlji spremenljiva! — Za danes zadosť, da posnamemo predstoječe po nemških listih!

Področica. (Železnica.) Tiste dni, ko se izplačuje delavcem, je tu vedno zelo hrupno zlasti po gostilnah. Zadnji plačilni dan je prišlo v štirih gostilnah do večjih izgredev in je bilo več delavcev tudi težko poškodovanih. Mnogi svojega denarja namreč ne znajo boljše porabiti nego za žganje, vsled tega jim zavré kri, in potem mislijo, da si jo morajo med seboj puščati. Plačilne dneve pride tu vedno precej denarja med ljudi; mnogi delavci nalagajo svoj denar tudi v poštno hranilnico. Zasluzek je različen. Minerji, to so delavci v rovu, zaslužio na dan po 8 do 12 kron, kamnoseki po 4 do 5 kron in razmerno s tem tudi drugi delavci in dninarji. — Sedaj so se pričela tudi že dela na progi od Podgorjan do Humberga. Deloma delajo že na progi, oziroma postavljajo barake, in pripravljajo vse potrebno, da bo potem delo hitro napredovalo. Po vsej črti se je nastanilo tudi mnogo gostilničarjev, obrtnikov, rokodelcev, ki iščejo tu zaslužka. Povsod vlada živahno življenje in gibanje, domačemu ljudstvu pa mnogokje nastane iz tega dosti sitnostij in tudi škode.

Sv. Višarje. (Sklep romanja.) Preteklo roženvenko nedeljo, dne 4. t. m., smo končali na priljubljeni božji poti sv. Višarjah za to leto pobožnost. Neverjetno veliko romarjev se je zbralo ta dan v naši cerkvi, da še zadnjokrat v tem letu počastijo Mater Božjo. Vseh je bilo nad 2000, med njimi 1100 obhajancev; v spovednici je neumorno delovalo 6 duhovnov. Po kratkem poslavljalnem govoru od višarske Matere Božje je daroval ob 1/2 10. uri g. zakristan zadnjo sv. mašo. Duhovnikom in romarjem je bilo milo pri srcu, ko se je vedno bolj in bolj približaval trenutek ločitve od tega posvečenega kraja. Zlasti so igrale solze v očeh vseh, ko se je slovesno zapela zahvalna pesem, na kar so utihnile orgle do prihodnjega leta. Nato se je vzela podoba Matere Božje iz oltarja in dajala poljubovati pobožnim vernikom. Ganljiv nad vse je ta prizor. S solznimi očmi poljubujejo romarji podobo One, ki jim je delila toliko milosti. Na gledalca napravi to mogočen utis; pogostokrat se slišijo besede: „O Devica Marija“, ki prihajajo iz globočin pobožnih in Mariji udanih src. Tukaj na sv. Višarjah se mora človek, zlasti pa še zadnjo nedeljo, pač prepričati, da še imamo mnogo pobožnih in prepričanih kristijanov. — Če se ozremo kratko nazaj na zgodovino tega leta, moramo reči, da je obiskalo sv. Višarje nad 40.000 romarjev in turistov. Med temi je bilo dobri dve tretjini Slovencev, največ Kranjcev; ena tretjina pa Nemcev in Lahov; tudi Hrvate in Čehe smo imeli med njimi. Obhajancev je bilo skupaj 18.000. Mnogo so nam škodovala vremenske nezgode z dne 13. sept. Sv. maš se je opravilo 549, tujih duhovnikov je bilo 127. — Na roženvenko nedeljo ob 4. uri popoldne so se zadnjokrat oglasili zvonovi v znamenje, da sedaj zapuščajo višarski duhovni sv. Višarje, in bodo prvokrat veselo zapeli prihodnje leto ob Kristusovem vnebohodu.

Škocijan. Naša Ciril in Metodova podružnica priredi v nedeljo dné 25. oktobra po popoldanski službi božji pri Majerju zborovanje. Govoril bode neki gospod iz Celovca o imenitnih rečeh; č. g. Poljanec, provizor v Št. Juriju, pa govori: „Kaj je treba slovenskim Korošcem, da rešijo svojo mladino?“ Pri prosti zabavi se bode še poskrbelo za kratek čas. Slovensko ljudstvo! Pridi od blizu in daleč v velikem številu na važen shod! Na veselo svidenje!

Šmarjeta pri Telenbergu. Volitve za važenbersko občino se vrše v četrtek, dné 22. oktobra. Vse je radovedno na izid. Bodite slovenski volilci odločni in neustrašeni! Korajža velja!

Št. Jurij na Vinogradih. (Velikovčani že agitirajo!) Kakor je „Mir“ že naznanil, je bil na kvaterno nedeljo v Malem Št. Vidu ustanovni shod požarne brambe. Zbralo se je tedaj pri Kranjcu mnogo Velikovčanov, nekaj drugih liberalcev iz okolice in še precej kmetov. Kaj so li hoteli in delali naši „prijatelji“ Velikovčani, Sternwirt in drugi „komeradi“ njegovi, na kvaterno nedeljo popoldan v Malem Šent-Vidu v Kranjčevih gostilni? Rekali so sicer, da hočejo v Malem Št. Vidu za domačo vas, ki šteje veliko hiš, za Gosinje, Ričkovas in Zamir ustanoviti požarno brambo, ki bo velike koristi in pomena za celo okolico. Pa kdo jim verjame, da imajo Velikovčani in drugi samo lep in človekoljuben namen, ustanoviti požarno brambo, ali „fajerber“, ki naj dela „Gott zur Ehr, dem Nächsten zur Wehr“. (Bogu v čast in bližnjemu v korist.) Ne trdimo, da bi morda za Mali Št. Vid in okolico požarna bramba ne bila potrebna. O tem pa smo prepričani, da so imeli velikovski in drugi liberalci, ki v zadnjem času prav pridno zahajajo v Mali Št. Vid, v prvi vrsti namen, da nekoliko poagitrirajo in porogovilijo za važenberske občinske volitve. Ha, ha! Liberalni ptički, prav dobro Vas poznamo po Vaši barvi in perju ter po Vaših besedah, ki ste jih pri Kranjcu govorili. Čemu pa ravno sedaj tako pridno zahajate k Malim Št. Vidčanom, ter jim obilno ponujate pijske in cigar? Zakaj ste si ravno sedaj zamislili, da bi za Mali Št. Vid in okolico bila potrebna požarna bramba? Nemškutarski liberalci, vprašamo Vas, zakaj ravno sedaj pred volitvami, tako pristranski in hinavsko ljubeznivo stiskate malo-šent-vidskim kmetom roke? Saj jih drugekrati ne poznate, jih za norca imate in jih zaničujete. Oj, zgage preklicane, dobro Vas poznamo. Kaj pa bi bilo, ako morda letos pri občinskih volitvah posestniki iz Malega Št. Vida svojo zmoto spoznajo ter Vam obrnejo hrbet?! — Za danes dovolj. Če se mi „zlušta“ in če bom imel časa, bodem morda v kratkem „Mir“-ovim bralcem napisal veselo in mično dogodbico o želinjskem nadučitelju, gospodu Kulniku, in še o nekem drugem gospodu, katerima sicer slovenščina mrzi, ki pa vendar na vse mogoče načine brusita svoje jezičke, samo da bi našim kmetom usilila grdega „Štajerca“. Toraj na svidenje, očka Kulnik in Vaš prijatelj. — a —

Velikovška okolica. (Národna šola.) V kratkem se bode v Velikovcu in Št. Rupertu sploh začelo šolsko leto. Vsem našim kmetom je dobro

znana naša izvrstna Národna šola v Št. Rupertu in ni treba še posebej omenjati, da je velike koristi za mladino velikovške okolice. Rodoljubi velikovške okolice! Dragi kmetje iz škocijanske, šentpeterske, šentrupertske, šentšefanske, šmarješke in tinjske fare, delajmo na to, da število šentrupertskih šolarjev ne bode nazadovalo, ampak napredovalo; krščanski stariši pošljite svoje otroke letos v šentrupertsko šolo! Ne bode Vam žal!

Darovi.

Za po povodnji poškodovane v Kanalski dolini so poslali nadalje p. n. gg.: Knafelc, uradnik v Beljaku, drugi dar 5 K; Kustrin 2 K; Alojz Zajevec, trgovec v Spodnji Šiški pri Ljubljani, 6 K; Ivan Spitzer, vikar na Pečinah, Primorsko, 6 K; Jakob Draksler, c. kr. tajnik v Kamniku, 5 K; Ivan Šebat, c. kr. vladni kancelist v Kamniku, 2 K; Matko Tomažič, župnik v Pilštanju, Štajersko, 2 K; Ivan Elsbacher, župan v Kozjem, 10 K; dr. Fran Janković, okrožni zdravnik v Kozjem, Štajersko, 10 K; Tomo Aicholzer, načelnik postaje v Ratečah, 2 K; France Katnik, župnik v Dholicu, 25 K; France Treiber, župnik v Št. Rupertu pri Velikovcu, 6 K; Franc Rajčevič, župnik v Grahovi, Kranjsko, 10 K; gospodja Cvjeta Stefančič na Sušaku, Hrvatsko, u uspomeni na imendan pokojnog gospodarstva Frana Sešeka 6 K, neimenovana gospa na Štajerskem 2 K; Ivan Nep. Sirnik na Žihpoljah, 40 K; dr. Jos. Čermlanec v Črmlji pri Slov. Goricah 5 K; Ivan Vrhovnik, trnovski župnik pri Ljubljani, 4 K; Oroslav Arnuž, učitelj pri sv. Jakobu v Slov. Goricah, Štajersko, 10 K; Marjeta Tomaž v Velikovcu, 1 K; France Cepič, župnik v pok. v Kazazah, 15 K; Jurij Trunk, župnik v Kazazah, 3 K; skupaj 177 K, prej izkazanih 168 K, skupaj 345 K. — V živežu so darovali p. n. gg.: Ant. Gabron, župnik v Škočidolu, 3 žaklje krompirja; Jož. Ovčjak, klobučar v Kranju, 15 novih klobukov; prva jugoslovanska tovarna za kavine primesi (J. Jebačin) 28 kil kavine primesi; Marija Lapuš poleg denarja še 4 žaklje krompirja.

Blagim darovateljem izreka pomožni odbor v Beljaku prisrčno hvalo, ostale rojake pa prosi, da ne pozabijo svojih nesrečnih sobratov v Kanalski dolini. Kdor je videl na lastne oči položaj teh kmetov, posebno v Ukvah, se mu mora krčiti srce. Nadaljnih milodarov prosi pomožni odbor v Beljaku prav prisrčno, katere sprejema g. Ivan Hochmüller, uradnik v Beljaku, Hans Gasser-Platz 2. Kmetje, ako pošljete težko v denarju, pošljite moke, krompirja ali žita!

Odbor.

V isti namen so poslali našemu uredništvu p. n. gg.: T. Ažman, Štange pri Bledu, 10 K; p. d. Zgajnar v Črnečah 2 K; poslovodja V. Legat v Celovcu 10 K; odvetnik dr. J. Breje v Celovcu 20 K; avskultant dr. R. Kušej v Celovcu 2 K; kaplan Fr. Uranšek v Dobrlivasi 3 K; provizor J. Maierhofer na Gozdanjah 1 K; Adolfin Hrašovec, c. kr. okr. sodnika v p. soproga v Gradcu, 6 K; tajnik Rozman 15 K; skupaj 69 K.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi.

Našim gospodarjem je Bog letošnje leto posebno blagoslovil! Nekateri pridelki so zelo lepo obrodili, in vsega bo za silo. Zlasti s adje je obilno obrodilo. Ravno v ti stroki vidimo letos, kako treba bi bilo ljudem več razuma, pametnejšega gospodarstva. Velikovška okolica odposlala je te dni iz sinške, deloma iz pliberške in grabštanjske postaje približno 40 vagonov sadja. Večinoma pride vse na Sinčovas. Sadržje se je ljudem plačalo po osem kron meterni stot, in deloma je le-to sadje žlahtno, ne deloma, marveč večinoma. Tako gospodarstvo ni socialno. Ljudje morajo sicer biti veseli, da se je našel prekupec, ki jim je sadje spravljal v denar, a izkupilo bilo bi brez dvojbe vse drugo, ko bi ljudje znali s pridelkom bolj pametno ravnati. Ta pridelek se mora pravočasno spraviti na trg, in pravočasno ponuditi na vse strani; po ti poti bi se dobilo 50% več, kot zdaj; namesto 4 bi se dobilo pač 6.

Zakaj pa zadruga ni vzela vsaj deloma to stvar v roke? Ker naši ljudje še zdaj ne umejo, kaj je zadrugi. Oni pač mislijo, da gospodje, ki delajo pri zadrugi, delajo za svoj dobiček, kakor prekupci. Nasprotniki zadruge so to misel v toliki meri trosili med kmete, da jo ti verjamejo. In tako je prišlo, da zadrugo vodstvo ni volje, širše poseči v gospodarstvo organizacijo, ker je prepričano, da je organizacija (gospodarsko združenje) zdaj nemogoča. Zadrugi bi se pač gotovo sadje nikdar ne prepustilo za tisto ceno, kot jo je dobil drugi. Če se je sadje že slabo plačalo, vendar se je iz njega izkupilo denarja.

Iz tega povzemimo, kako koristno je nasajati drevesa! Kako kmalo se iz sadja izkupi 100 K. In ta vsota zadostuje manjšemu posest-

niku za plačilo davkov! Porabite torej robove okrog hiš in polj, in sadite drevesca.

Pri gospodarski zadrugi v Sinčivasi se je napravila tudi **drevesnica**. Srednja drevesca stanejo 40 vin., najkrepkejša 60 vin. Ta drevesca so se vzgojila na najbolj rodih, kamenitih tleh. Seveda niso tako močna, kot so druga, ki so vzrasla na dobri, nalašč za drevesca pripravljene zemlji. A jasno je, da drevesce, ki je vzraslo v predobrih tleh, nima tako gostih korenin, kot tisto, ki je stalo popred v pesku. Popred hitro zrastle drevesce tiči v rasti, če pride v manj dober svet; naša drevesca pa morajo povsod rasti, če se jih le pravilno vsadi. Vrhtega je cena tako nizka, da se drugod takih ne dobi nikjer. Ker drevesca bolj rodijo, če jih sadimo v jeseni, se torej priporoča, dobiti jih zdaj in saditi jih v jeseni. Pošiljajo se tudi na zunaj, dokler se letošnja zaloga, odna se zdaj približno 1500 debel.

Trgovec G. se je dné 7. oktobra strašno jezil nad zadrugo. Dejal je: „Vsi smo popred dobro živeli, a zdaj, ko so začeli „črni“ to podjetje, ni več zaslužka.“ — Mi trgovec ne sovražimo: začeli smo pa kmete združevati, ker se drugače kmečki stan ne bo rešil; če ne bo zadrug, poginili bodo vsi kmetje! Kako? Vsako drugo delo določuje tudi ceno svojega pridelka: odvetnik svojo pisarijo, zdravnik svoj recept, tovarna svoje stroje, mizar svoje stole — vsi računajo svoje stroške; kmetu pa dela ceno nekdo drugi. Kedar bo 100 let minulo, se bodo ljudje čudili budalosti sedanje dobe. Kdor kupuje, bo hotel vselej kolikor toliko ceno kupiti, in če samo kupec dela ceno, bo si vedno vstala taka, da kmet pri nji ne bo mogel obstati. Po zadrugah morajo dobiti kmetje vpliva na cene, in sicer določilnega vpliva.

A nismo videli še nič, da bi se na ceno vplivalo, poreče morebiti kdo. Pomisli, da je to le začetek! In vrhtega ni res, da bi se po zadrugi ne bile cene držale nad navadno višino. Omenjena pritožba trgovca G. priča jasno, da so mu društva zelo na poti.

A zadruga posebno težko dela. Pri nji so skoraj le manjši posestniki, večji so gosposki in se je izogibajo. Znano je pa, da manjši posestnik dovaža slabše žito, kot večji, in zadruga mora s tem računati, da dobiva slabše blago, in ljudje hočejo večasi imeti za to več, kot trgovec dá za dobro, lepo žito. Potem pridejo časi, ko se ne ve cene kakšnega pridelka. Pridelki kot leča, razne vrste fižola in včasih tudi ajda nimajo tržne cene; danes se tak pridelek prodá dobro, jutri pa lahko zraven trpiš največjo škodo. Pri takih se zadrugi ne sme zameriti, če bo vedno bolj previdna. In naj se vodstvu ne očita, če je kdo s ceno nezadovoljen, vsaj vodstvo ne dela za-se, marveč hoče delati za društvo; da bi se pa preveč in vedno povrh plačevalo, kakor se je do zdaj godilo, to ni treba, in če bojo zadružniki zadrugi začeli razumevati, ne bo treba dalje trpeti škode. Da bi si hoteli naši kmetje povzeti zgled celovške mlekarne; celovška okolica prodaja mleko v mesto po 20 vin. liter; v mlekarni pa dobivajo zadružniki le 12 vin. In vendar ostanejo zraven, vendar zaupajo, menda zato, ker se liberalni gospodi več verjame, kot našim duhovnikom in požrtvovalnim rodoljubnim posestnikom, ki so v odboru. Ko bi mi pridelke, vredne 20 vin. kg plačevali le po 12, mi ne dobimo ne zrna ne v skladišče.

Gostilničarjem in drugim zadružnikom ponuja zadruga tudi **vino**, ki je naročuje od društev in zanesljivih posestnikov vinogradnikov. Ljudjem, ki prihajajo v Sinčovas, pride vino iz zadruge ceneje, kot po neposrednem naročilu. Zadruga daje vina pokušavat pri poskuševališči v Celovcu in vodstvo pazi, da se z njim vestno ravna. Naročevanje vina je zadrugi podporna, ker se upa iz vina dobiti vsaj mali donesek za pokritje velikih zadružnih režij. Cene so zdaj: tirolsko 22 in 24 kr., štajersko 24, gorisško (najboljše kvalitete) 26 kr. Zadružniki naj v domačih gostilnah tirjajo vino iz zadruge; sicer imamo mnogo gospodov gostilničarjev, ki znajo dobro vino kupovati in hranijo v kleti izvrstno kapljico, a pre-mnogo jih je, katerih vina niti pristna niso. Naj ti ljudje pridejo k zadrugi. Ljudem, ki niso zadružniki, z vinom postreže g. Novak, zadružniki pa ga neposredno dobé iz zadružne kleti.

Kmet g. C., ki je v pomladi po zadrugi dobil lepega ribniškega fižola za setev, se je danes hvalil, da mu je dobro obrodil. Posestniki, poskrbite si boljši fižol za seme že zdaj v jeseni, ko je veliko boljši kup, kakor potem ob Veliki noči!

Zopet opozarjamo zadružnike, čistite svoje semensko žito! Dobite si čistega semena, da se ne bo vozilo v zadrugo tako žito, kot je zdaj večasi kdo pripelje. Mi dostokrat ne vemo, ali bi se jokali, ali bi kleli, če se pripelje tako smetje. Kolika je škoda na polji, če se tako blagó seje, koliko je potem pa tudi cena slabša, in koliko dela ima zadruga, in koliko stroškov, predno se žito tako očisti, da se more odpošiljati.

Novičar.

Deželni zbor „fletno“ in počasi nadaljuje svoje delo. Minuli teden je imel več razprav, v katere je z izvrstnimi govori posegel naš poslanec g. Grafenauer. Blizje bomo poročali skupno.

Umrla je v Celovcu dné 10. t. m. po dolgem bolehanju gospa Viktorija Schrey, soproga vč. g. Tomaža Schrey-a, c. kr. profesorja v p. in velečislana staroste celovskega slovenskega kluba. Dosegla je 78 let. Pogreb se je vršil dné 12. okt. ob veliki udeležbi na pokopališču v Trnjivasi. — Blagi rodbini naše iskreno sožalje. N. p. v m.!

Národní dom v Beljaku? „Kártlner Wochenblatt“ od dné 10. t. m. piše: „(Národní dum)“. Menda bode resnica. Kakor se sliši po Beljaku, so kupili „Slovenski“ za lutrovsko cerkvijo po sredsredovalni osebi zemljišče. No: Drevesa ne rastejo do nebes, za to se bode skrbelo. Kdo bode zidal? (Želimo pojasnila!)

Národní vzgoja. Pri zborovanju „Südmarke“ v Slovenjemgradu naglašal je nek govornik, da bi posebno učiteljstvo moralo na učence uplivati, da se národní vzgajajo. Vsak predmet daje k temu dovolj priložnosti: „Učitelji, vzklíkní je govornik, vzgajajte nemški vam izročeno mladino našega ljudstva!“ Dá, dajte pa vsakemu národu pravico do národne vzgoje! Zatorej klíče mo tudi slovenskim učiteljem: „Vzgajajte slovenski vam izročeno mladino našega ljudstva, učíte jo ljubiti in spoštovati svoj materin jezik, da ne postane v poznejših letih, odpadnik in izdajalec svojega národa!“ In kjer učitelji tega ne storé, skrbíte za to vi rodoljubí!

Sistem se nadaljuje, sistem namreč, da se v slovenske kraje pošiljajo nemški uradniki in čim več izpodrivajo Slovence. To so pokazala zadnja imenovanja za Spodnjo Štajersko. Za deželna sodnijska svetovalca v Celju sta imenovana dva trda Nemca, K. Mulley in A. Kotzian. Tako sta zopet imenovana dva našemu národu tuja Nemca za slovenski kraj, ko imamo vendar toliko slovenskih sodnikov, ki bi radi službovali v domačih krajih. Toda zagrizeni naš nasprotnik na predsedniškem mestu deželnega nadsodišča v Gradcu, grof Gleispach, nalašč prestavlja Slovence iz domačih krajev, k nam pa vtika Nemce, kateri sami ne gredo radi sem. Tukaj potem neradi služijo ter so neuljudni, dá večkrat celo surovi z ljudstvom, katerega ne razumejo in ne ljubijo! A grof Gleispach hoče, da iz naših mest in trgov ne izginejo Nemci, za to nam pošilja tako rad nemške uradnike. — Isto se je zgodilo v Mariboru, kamor je imenovan nemški notar dr. J. Haas iz Velikoveca. V Mariboru imajo sedaj samo enega slovenskega notarja, namreč g. dr. Firbasa. Dosedaj sta bila tam dva slovenska notarja, namreč dr. Radej in dr. Firbas. Nam sovražna vlada je vrnila sedaj na Radejevo mesto Nemca. Isto je storila v Konjicah, kjer je bil slovenski notar Kocbek. Tako nam Nemci jemljejo mesto za mestom!

Stavka premogarjev v Trbovljah in Hrastniku se je začela minuli teden. Premogariji so ustavili delo, ker zahtevajo zvišanje plače, in sicer: dnevno plačo za rudokope najmanj K 3— na dan, za prevažanje K 2.60 in za mlade delavce in ženske K 1.60. Dozdaj so plačali nekaterim po 58 do 60 vin. na dan! Dozdaj ravnateljstvo premogokopov ni ugodilo zahtevam. Stavkajočih je nad 3000. Dne 5. oktobra je ostavilo delo okoli 600 delavcev v premogovniku v Zagorju. Delavci so povsod mirni ter ne povzročajo nikakih izgrediv. Mir vzdržujejo orožniki, ki so iz vseh krajev poklicani. Vojaki so v Celju pripravljeni, da se vsak čas lahko odpeljejo v Trbovlje. Med ravnateljstvom in delavci so se vršili dogovori. Skrajno krivično je, da plača ravnateljstvo, ki ima velikanski dobiček pri premogu, tako slabo svoje delavce. V Trbovljah je kakor izumrlo, na kolodvoru je vse tiho; kjer so prej naložili na dan po 200 vagonov premoga, se zdaj niti kočček ne odpošlje.

Prva okrožnica papeža Pija X. Papež Pij X. je izdal svojo prvo encikliko ali okrožnico. Vsebina iste je splošnega pomena in se ne spušča v posamična vprašanja, ki so pomenljiva za politiko sv. Stolice. Enciklika pravi, kako težko, s solzami v očeh, je Pij X. prevzel izvolitev, ker se ne smatra vrednim tolike časti in ker se ni upal biti naslednikom njemu, ki je skozi 26 let vodil cerkev z veliko modrostjo, visoko razsodnostjo in prebogati na čednostih. Ali udal se je v božjo voljo in on ne pozna drugega programa, nego da se vse vzpostavi v Kristusu, tako, da bo Kristus vse in vsem. Papež oporeka onim, „ki iščejo tajne namene v naši duši, da bi jih izkoristili za posvetne namene in strankarske želje. Mi pa nočemo biti nič drugega nego služabniki Boga, ki nam je poveril sv. nalogo“. Posebno toplo priporoča enciklika vzgojo mladine, posebno duhovske. Katoliške družbe naj se množé in naj dajejo zglede za krščansko življenje. Papež priporoča tudi dela usmiljenja.

Čim bo vse vzpostavljeno v Kristusu, bodo bogati usmiljeni in dobrodelni nasproti nižjim, a ti poslednji bodo mirno in s potrpljenjem prenašali nadloge svojega stanu.

Novo vojno ladijo „Nadvojvoda Karol“ so spustili dné 4. t. m. zjutraj v Trstu pri sv. Marku v morje. Nova ladija je dolga 118.55 m, široka 21.72 m in drži 10.600 tonelat. Ta ladija je največja naše vojne mornarice in zgradili se bodeta še dve enakega sestava. Pri slavnosti je bilo navzočih več nadvojvod.

Madjarsko svobodoljubje. Madjari so zelo svobodoljubljeni narod, kadar namreč zahtevajo svobodo in pravico za-se, a kakor hitro bi se moralo svobodo in pravico pripoznati tudi drugim, takrat pa so oni najbrezobzirnejši tlačitelji in zatiralci svobode in pravice. Njim je pred vsem sovrašstvo do drugih národnosti in še le potem vse drugo. To sovrašstvo so zopet pokazali sedaj, ko so iz vseh srednjih šol na Ogrskem izključili šest slovaških dijakov iz Rima-Szobata, ker so jih zalotili na velikem — zločinu, na pevanju slovaških národnih pesmi. In vendar je na Ogrskem več drugih národov nego Madjarov!

Macedonija. Vodji ustašev, general Zončev in Gardikov, sta sestavila sledeče zahteve za Macedonijo: 1. kristijanski guverner (poglavar) evropske národnosti; 2. evropska kontrolna komisija (nadzorstvo); 3. turški uradniki se morajo odpoklicati za vselej iz Macedonije; 4. popolna avtonomija (samostalnost) z enakimi pravicami za vse Mace-donce, kateremu plemenu koli pripadajo; 5. dohodki se morajo porabiti za deželne potrebe, ceste se morajo zboljšati in za javni pouk se mora uvesti nov način. Po poročilu italijanskega konzula v Solunu se nahaja turška armada v skrajno kritičnem položaju. Turška nima več nikakih sredstev, da bi udušila vstajo in le zato bi rada dosegla z Bolgarsko sporazumljenje. Vse turške zmage, ki jih razglašajo turški uradni viri, so gole pravljice. V resnici dosegajo vstaši povsod velike uspehe. Bolgarski vstaši imajo baje pripravljenih 20.000 mož, da prekoračijo mejo. Vstaši se tudi ne brigajo prav nič za turško-bolgarske pogovore. Boj bodo nadaljevali tudi tedaj, ako bi se Bolgarska zvezala z Turčijo. — Avstrija in Rusija se dogovarjata, kako se naj pomiri Macedonija, a dejanskega vspeha ta posvetovanja doslej niso imela.

Vojna nevarnost v vzhodni Aziji. Japonske čete so baje zapustile Dari in se vkrcale na Korejo; v kratkem se pričakuje še več vojaštva. Istotako je 50.000 ruskih vojakov pripravljenih, da se vkrcá na Korejo. Sluti se, da se med Rusijo in Japonsko nekaj plete. Za Korejo sta se Japonska in Kitajska stoletja krvavo bojevali, sedaj pa je stopila na mesto Kitajske Rusija ter namerava na vsak način posesti Korejo. Japonska seveda ne namerava svojega najdragocenejšega ozemlja prepustiti brez boja, zaradi tega se z vso resnobo pripravljajo na vojno. Tudi Rusija se zelo resno oborožuje. Sploh je stališče v vzhodni Aziji zelo vroče.

Strašen bratomor. Pred kratkim je hkratu izginil v Cholerzynu blizu Lvova kmet Josip Vodnicki. Nastal je kmalu sum, da je moral najbrže Vodnickega kdo ubiti. Sum je letel na njegovega osemnajstletnega brata Ivana, katerega so tudi v resnici zaprli. In v resnici je Ivan priznal, da je mahnil s sekiro po bratovem vratu tako, da se je brat na pol mrtev zgrudil na tla. Na to pa je izkopal jamo in vrgel na pol mrtvega brata vanjo ter jo zasul. Ko je začul iz jame stokanje svoje žrtve, začel je po vrhu jame skakati in plesati. Ta zver v človeški podobi prav nič ne obžaluje svojega dejanja, marveč vedno vriska in prepeva v ječi.

Svojo ženo s sekiro ubil. Vincenc Vončina iz Grgarja na Primorskem se je nekaj sprl s svojo ženo, s katero je bil šele štiri mesece poročen. Vzela sta se iz koristolovja in prepír je bil v hiši na dnevnem redu. Nedavno sta se zopet skregala in mož je pograbil sekiro ter ženo štirikrat udaril, da je bila takoj na mestu mrtva. Prijavil se je sam sodniji.

Gospodarske stvari.

Snaženje hleva.

Dolžnost vsakega živinorejca je, da ima hlev v takem stanju, da živali ne trpé škode, ampak da ostanejo zdrave. Čistota odvraca bolezni, a nesnaga jih vabi k sebi; to naj si vsak prav dobro zapomni. Naši slovenski gospodarji mnogo grešijo v tem, da se premalo ozirajo na čistoto v hlevu in na snaženje živine same. Iz nesnage pa izvira mnogo bolezni, ki jih nevedno ljudstvo pripisuje vražam in čarovnijam; vse to pa nič ne velja. Kriv je gospodar sam, ker se ne briga za snaženje. K snaženju hleva prištevamo kidanje gnoja, nastiljanje, čiščenje sten, pōda in jasli ter slednjič odstranjevanje nadležnih mrčesov.

V nečednih in nesnažnih hlevih se razkrajata gnoj in scalnica ter usmradita ves prostor, kar gotovo ne more dobro vplivati na živalsko zdravje.

V zanemarjenih hlevih se živina onesnaži, kožno hlapenje se pomanjša, kopita se na mokrem gnoju zmeščajo, kopitna strela začne gnjiti. Pri ovcah in govedih se vname koža med parklji, da počnejo hromati (šepati). Zadnje konjske noge se vname v scalnici in blatu okoli biclja (rape); vedna nesnaga neti bolezni, in pri takih razmerah je ozdravljenje skoraj nemogoče. Iz navedenega se učimo, da bi bilo najumestneje, če bi hleve vsak dan izkidal, a drugi oziri govore zopet nasprotno. Če namreč gnoj leži v hlevu, postane veliko mastnejši in boljši ter njivam mnogo več zaleže. Tu smo zašli v nekako zagato! V škripcih smo! Poskusimo se rešiti! Da zadostimo po možnosti na obe strani, v kolikor se sploh more dvema gospodoma služiti, storimo tako-le: Če nočemo konjskih hlevov izkidaliti vsak dan, moramo jih na teden vsaj po dvakrat; iz govejih hlevov in iz svinjakov pa odstranimo gnoj vsakih sedem dni. Ovčje hleve moramo kidati na mesec vsaj enkrat, da nam živali ne zbolé. Da se hlevi preveč ne usmradijo, jih moramo često zračiti in po gnoju semintja potrositi nekoliko malca (gipsa). V ta namen rabimo tudi žvepleno kislino, ki je v resnici dobra. Žvepleno kislino — pazi, ker peče — pomešamo med vodo in s to mešanico poskropimo gnoj. Na ta način dosežemo, da v hlevu preveč ne smrdi in da gnoj dober ostane: žveplena kislina in malca se namreč spojita z amonjakom, ga zadržujeta v gnoju ter odstranujeta smrad.

Žlebove, ki služijo za odpeljavanje scalnice, moramo često splakniti z vodo ter jih omesti z metlo. Koristno je, da poskropimo hleve semintja z vodo, da se nekoliko ohladijo; zlasti za svinjake je to škropljenje velike važnosti. Pred kidanjem odstranimo s sten in stropa pajčevine in prah; vsaj enkrat na leto moramo pobeliti zidane hleve. Pri nekaterih zanikarnih gospodarjih so napolnjene jasli do polovice z zemljo, s sempirjem ali s skisano klajo. Nova krma, ki se meče v take nesnažne jasli, se pomeša s preostalim nesnago, izgubi na okusu in je zraven tega tudi škodljiva. Snažimo torej jasli, kolikorkrat je to potrebno.

Ne puščajmo kokoši v hleve; sploh naj bodo kokošje grede od njih primerno oddaljene. Kako lahko se dogodi, da žival s krmo pojé kokošje peró, ki ji utegne škodovati. Nadalje zlezajo ponoči kokošje uši (kurje pršice) na žival, osobito na konje, pijó kri iz njih ter jih nadlegujejo, da nimajo pravega počitka in miru. Razen tega povzročajo srbečico, da, celo slab tek in majhno groznico. Živali se močno drgajo, koža se vname, dlaka začne izpadati, in nasledek so brezdlakaste, luskinaste lise. (Konec prihodnjic.)

Vabila.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Škocijan in okolico priredi v nedeljo dné 25. oktobra ob 4. uri popoldan v gostilni pri Majariju v Škocijanu svoj letni občni zbor po navadnem dnevnem redu. — Pri prosti zabavi sodeluje domači pevski zbor. — K občni udeležbi vabi

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Štefan in okolico v Zilski dolini napravi v nedeljo dné 25. oktobra 1903, ob 1/2 4. uri popoldne, svoj letni občni zbor v hiši „pri Pečku“ v Smolčičah pri Št. Štefanu po sledečem vsporodu: 1. Pozdrav načelnika. 2. Razni govori in nasveti. 3. Petje. 4. Volitev novega odbora. 5. Pobiranje letnih doneskov. 6. Prosta zabava. — Vse zavedne Slovence, posebno gospode govornike, prijazno vabi k občni udeležbi

Loterijske številke od 10. oktobra 1903.

Dunaj	49	75	52	8	86
Gradec	27	5	12	54	7

NAZANILA.

V špecerijski trgovini D. Pichler v Celovcu

sprejme se slovenskega jezika zmožen učenec.

Cena vžigalic:

1 orig. zabož s 500 zavitki (normal) K. 48.— franko Ljubljana, 2% popusta.

IV. Perdan, Ljubljana.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
sov prid družbi sv. Cirila in Metoda
v LJUBLJANI.

1 orig. zabož s 500 zav. (Flaming) K. 52.— franko Ljubljana, 2% popusta.

IV. Perdan, Ljubljana.

Kdor ljubi dobro čašico čaja, zahtevaj povsod najfinejši in najboljši čaj sveta.

INDRA TEA

Napravljen iz najfinejših čajev Kitajskega, Indije in Cejlona. Pristno le v izvornih zavojih. Zaloge razvidne iz lepakov.

Nizke cene. — Točna postrežba.



Ako si hočete po ceni in dobro pravo švicarsko uro



kupiti, obrnite se zanesljivo do

H. Suttner-ja, urarja v Kranju,

ker te ure so po celem svetu znane kot najboljše. Zahtevajte najnovejši veliki cenik, ki ima blizo 600 podob, katerega vam pošlje zastonj in poštne prosto

Izborna zaloga zlatnine in srebrnine.

Pri pomanjkanju teka, motenju prebavljanja, slabotnem želodecu, glavobolu, slabosti in drugih želodčnih boleznih itd. so



Brady-eve želodčne kapljice (marijacejske)

izborno in skušano sredstvo. Zahtevajo naj se izrečno Brady-eve želodčne kapljice. Dobé se v lekarnah, če ne, pa naravnost v lekarni C. BRADY, DUNAJ, I., Fleischmarkt 1. — Cena 1 stekl. K —80, 1 vel. stekl. K 1'40 z navodilom.

Sadjarsko in vinarsko društvo

za Brdov Gorici

prodaja naravne in pristne briske pridelke po zmernih cenah.

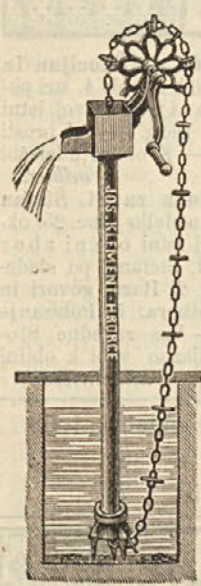
Zaloga pristnih vin:

burgundeca, rizlinga, modre frankinje in drugih.

Desertna vina.

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barzellini šte. 20.



Klement-ova sesalka z verigo

je najboljša sesalka sveta.

Nepresežena za gnojnico, stranišča, mesnice itd.

Nad 7000 komadov v uporabi.

Vsled velikega uspeha in trpežnosti prekosi vse navadne sesalke, naj so patentovane ali ne.

To sesalko z verigo oddajam v vseh dolžinah do 7 metrov, s 70, 82, 100 mm široko cevjo, na 6tedensko poskušnjo, in jo vzamem, ako ne ugaja, po preteku tega časa brez vsake odškodnine na moje stroške nazaj.

Ceniki zastonj in poštne prosto.

Jos. Klement

tovarna za stroje

Hrobec-Rovdnica (Hrobetz-Raudnitz), Češka.

Sposobni zastopniki z visoko provizijo se iščejo.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v 'Národní šoli'

družbe sv. Cirila in Metoda

v **Velikovcu**

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dné 15. oktobra t. l. Plačila 16 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Slovinci! Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Trgovina z železnino „MERKUR“ Peter Majdič.

Celje, Štajersko.

priporoča svojo bogato zalogo

Kranj, Gorenjsko.

najboljšega železa in jekla, ploščevine, žice, žice za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja, in sicer: oral, bran, motik, srpov, grabelj in strojev; vsakovrstnih ponev, ključavničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakovic, hišne in kuhinjske posode, tehtnic, sesalk, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin, ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd. itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov, lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovođe, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Posebno opozarja poljedelce k sezoni na svoje izborne travne kose z **znamko „Ciril in Metod“**, koje imam jaz edini v zalogi, patentovane kosirje, kakor tudi svetovnoznane bergamaške, francoske, bavarske, tirolske in kemične osle.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.



Cena zavoju 50 vinarjev.

vsebina 500 gramov.

Kathreiner

Varnostna

znana

Kneippova sladna kava

v polnih zrnih.

Kathreinerjeve tovarne za
Monakovo.